

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

SAOPŠTENJE ZA MEDIJE

Srbiji treba novi strateški pristup borbi protiv siromaštva

Beograd, 8. jun 2021 - Pandemija kovid-19 ugrozila je decenije napretka u iskorenjivanju siromaštva u celom svetu i donela rizik od novog talasa nemaštine. **Prema prognozama Svetske banke, broj siromašnih u Srbiji mogao bi da se poveća za 125.000 do 327.000 usled ekonomskog šoka**, u zavisnosti od toga koliko bude trajala kriza. Statistika pokazuje da pola miliona građana i građanki Srbije živi u apsolutnom siromaštvu (sa manje od 12.286 dinara mesečno¹) a čak četvrtina u riziku od siromaštva (sa manje od 19.391 dinar mesečno). Jasno je da bi borba protiv siromaštva morala biti jedan od strateških prioriteta Srbije, zaključak je [analize sačinjene u okviru platforme "Održivi razvoj za sve"](#).

Ovaj dokument predlaže i nekoliko preporuka za donosiocima odluka u pravcu razvoja pravednijeg društva. Najvažniji korak bi bila izrada i usvajanje novog strateškog dokumenta pod pokroviteljstvom UN, sa jasnim ciljem da se siromaštvo iskoreni do 2030. godine, uz prateći akcioni plan i obezbeđena sredstva u budžetu. Pored toga, predlaže se i formiranje koordinacionog tela Vlade za praćenje realizacije koje bi uključilo predstavnike UN, Saveta Evrope i civilnog društva.

Ovaj korak još više dobija na značaju ako se uzme u obzir da je prošlo deset godina od isteka primene Strategije za smanjenje siromaštva (SSS), a Program reformi politike zapošljavanja i socijalne politike (ESRP) usvojen 2013. nije ispunio ciljeve kad je u pitanju smanjenje broja lica u riziku od siromaštva. U Skrining izveštaju EU za Poglavlje 19, koje se odnosi na Socijalnu politiku i zapošljavanje, ocenjeno je da se moraju

¹ Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije, „Apsolutno siromaštvo“, <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/rs/socijalno-ukljucivanje-u-rs/statistika-siromastva/apsolutno-siromastvo/>

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

ODRŽIVI RAZVOJ ZA SVE

pojačati napori ka smanjenju siromaštva, između ostalog, zauzimanjem strateškog pristupa reformama socijalnih naknada.

Nedavno usvojeni Zakon o socijalnoj karti rasteretiće složene administrativne poslove centara za socijalni rad povezivanjem podataka u centralizovani, elektronski registar. Stručnjaci, međutim, naglašavaju da on ne tretira jedan od ključnih problema – **veliki broj ljudi slabijeg materijalnog stanja koji uopšte ne dobijaju pomoć**. Naime, zakon će se odnositi se samo na korisnike koji su već u postojećim bazama institucija, dok oni koji nisu u sistemu, a potrebna im je pomoć, neće automatski biti uvršteni u bazu.

Sa razmerama ovog problema svakodnevno se suočavaju brojne organizacije tokom rada na terenu. „*Veoma smo svesni koliko u Srbiji ima siromašnih i gladnih, a koji nisu u sistemu socijalne zaštite. Ljudi koje smo sretali uglavnom su višestruko ugroženi. Siromaštvo je često praćeno bolešću, oni ostaju bez osnovnih uslova za život. Posebno su ugrožene mnogočlane porodice iz ruralnih, slabije razvijenih opština, jednoroditeljske porodice, porodice sa članom sa invaliditetom, žrtve porodičnog nasilja,*“ kaže **Ana Koeshall**, direktorka Fondacije Ana i Vlade Divac.

U najnovijem izveštaju o Srbiji, Komitet UN za ekonomska, socijalna i kulturna prava izrazio je zabrinutost zbog ograničene delotvornosti važećih strategija kada je reč o ekstremnom siromaštvu. **Sarita Bradaš**, istraživačica Fondacije Centar za demokratiju, naglašava da u strateškom i zakonodavnom okviru i dalje nemamo ono što je garantovano Ustavom - da građani kojima je neophodna društvena pomoć da bi zadovoljili osnovne životne potrebe imaju pravo na socijalnu zaštitu.

“Iako je preko dva miliona građana u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, broj osoba u sistemu socijalne zaštite smanjuje se iz godine u godinu. Podaci pokazuju da većina siromašnih ne ostvaruje pravo na socijalnu novčanu pomoć, a oni koji to pravo ostvaruju ni uz novčana davanja ne mogu da zadovolje osnovne potrebe. Minimalna potrošačka korpa je za skoro 40 odsto skuplja od socijalnih primanja tročlane porodice koja je u apsolutnom siromaštvu. Ovi podaci treba da budu signal da se mora uspostaviti zakonodavni okvir,“ kaže ona.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

Dokument/publikacija je proizvedena u okviru Platforme “Održivi razvoj za sve”, koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs

ODRŽIVI RAZVOJ ZA SVE

Strateški pristup bi trebalo da bude zasnovan na standardima UN i EU. Oni tretiraju siromaštvo kao višedimenzionalnu pojavu koja, pored nedovoljnih prihoda za zadovoljenje osnovnih životnih potreba, podrazumeva i aspekte vezane za ljudska prava, kao što su nemogućnost zapošljavanja, neodgovarajući stambeni uslovi i neadekvatan pristup socijalnoj zaštiti, zdravstvenim, obrazovnim i komunalnim uslugama. "Problemi s kojima ćemo kao društvo biti suočeni u narednom periodu mogu da se prevaziđu jedino suštinskim potezima ka ispravljanju društvenih nepravdi i obustavljanju kršenja ljudskih prava, a postojanje siromaštva u sebi objedinjuje sve ove izazove," kaže **Ivan Sekulović**, savetnik za javne politike u Fondaciji Centar za demokratiju i jedan od autora analize.

Specijalni izvestilac UN za ekstremno siromaštvo i ljudska prava, profesor Olivije de Šuter, nedavno je apelovao da se pristupi izgradnji sistema socijalne zaštite na osnovu ljudskih prava u cilju smanjenja nejednakosti, čime bi se unapredila otpornost društava suočenih sa šokovima. Iskorenjivanje siromaštva prvi je od 17 ciljeva UN Agende za održivi razvoj do 2030. godine. Takođe, Revidirana evropska socijalna povelja Savet Evrope u članu 30. utvrđuje da svako ima pravo na zaštitu od siromaštva i socijalne isključenosti, što obavezuje sve države potpisnice, uključujući Srbiju, na sveobuhvatni i koordinisani pristup borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

Platforma za opštedruštveni dijalog "[Održivi razvoj za sve](#)" omogućava uspostavljanje široke diskusije među najznačajnijim nedržavnim akterima u Srbiji o usklađivanju razvojnih prioriteta Srbije sa ciljevima sadržanim u Agendi za održivi razvoj do 2030. Podržana je od strane Vlada Švajcarske i Nemačke, a sprovedena je od strane GIZ, u okviru projekta „Reforma javnih finansija – Agenda 2030“.

Sprovedeno od strane:

Dokument/publikacija je proizvedena u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs